

НАШЕ СОНЦЕ

Јуни, 2010

МКД „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ КРАЊ, СЛОВЕНИЈА

Број 10

НАШЕ СОНЦЕ

Ликовна изложба на академската сликарка Ирена Јерас Димовска

11^{-ти} Етно-фолк фестивал

Верски празнувања: Рождество Христово - Божик, Велигден

Отворени новите простории на македонската амбасада во Љубљана

Прешерново оро 2010

"Z IGRO PROTI DROGI" претставена во основните училишта во Горенска

Гостување на фолклорната група во Кључ, Босна и Херцеговина

9^{-то} редовно изборно собрание на МКД „Св. Кирил и Методиј“

Успешна премиера на комедијата „Умри машки“ од Алдо Николај

18^{-ти} Мајски денови на македонската култура

Вовед

Почитувани,

Во последниве неколку години континуирано, секоја година се дружиме со нов број на весникот „Наше сонце“. На крајот од првата половина на оваа година на планирани два броја на весников, во раце го имате веќе првиот број. Во десеттиот број на „Наше сонце“ се претставени сите поважни настани и активности на МКД „Св. Кирил и Методиј“ од Крањ. Овој број меѓу другите настани, ќе ви ги доближи традиционалните: 11. Етно-фолк фестивал, Прешерново оро 2010 и 18. Мајски денови на културата, посветени на сесловенските просветители, браќата Св. Кирил и Методиј. И во овој број, како и во останатите, составен дел се повеќе

ликовни изложби, спортски и модни настани, драмски претстави, литературни вечери и разни игранки, забави и кулинарични вечери. Од верските празнувања се опфатени најголемите христијански празници Божик и Велигден. Пренесуваме впечатоци на членови на фолклорната секција, учесници на фестивалот во Кључ, Босна и Херцеговина. Весникот пишува и за успешно изведениот проект „Z igro proti drogi“.

Електронската форма на весникот е достапна на нашите интернетни страни:

www.mkd-kim.si и

www.mkc-kranj.si

Од уредниците

Издавач на весникот:

МКД „Св. Кирил и Методиј“ Крањ

Адреса: Савска цеста бр.34, Крањ, Словенија

Весникот „НАШЕ СОНЦЕ“ излегува еднаш до два пати годишно

Весникот е бесплатен. Тираж 300 примероци

Автори на весникот:

Миладин Младенов - Миле

Весна Кржовска

Даниел Атанасов

Игор Захариев

Дизајн и техничко уредување:

Игор Захариев

Ирена Јерас Димовска

Ликовна изложба збогатена со концерт на КУД „Стив Наумов“ од Битола

Во Македонскиот културен центар во Крањ, на 23.10.2009 година беше отворена ликовната изложба на академската сликарка, маг. Ирена Јерас Димовска. На повеќето од нејзините дела се претставени женски фигури, направени од енергични, повеќеслојни бои.

Родена е на 17.08.1960 година во Крањ. Дипломирала 1985 година на Академијата за ликовна уметност во Љубљана, кај професорите Андреј Јемец и Јожеф Мухович. Во 1988 година завршува магистерски студии по конзерваторство и реставраторство и стекнува назив магистер по уметност на истата академија, кај професорот Франц Кокаљ. Од 1990 година е член на ДСЛУ во Љубљана, а од 1992 година е вработена во Горењскиот музеј во Крањ, како конзерваторско-реставраторска советничка. До сега

имала 17 самостојни и преку 90 групни изложби во земјава и странство.

Програмата беше збогатена со концертот на КУД „Стив Наумов“ од Битола и кулинарична вечер.

На отварањето на изложбата и концертот на КУД „Стив Наумов“ од Битола присуствуваше советникот од Амбасадата на Република Македонија во Република Словенија, господинот Благојче Крстаноски.

11^{ТИ} Етно-фолк фестивал

Традицијата продолжува, а со неа и фестивалот *Етно-фолк* во Крањ, кој пред 11 години го направи првиот голем чекор во процесот на поврзување на фолклорни групи на припадници на различни народи кои живеат во Словенија и пошироко. И овој пат, на 7^{-МИ} и 8^{-МИ} ноември 2009 година, во МКЦ во Крањ, со свои игри и обичаи се претставија фолклорни групи од Вардар до Триглав.

На фестивалот, покрај домаќинот - фолклорната група на МКД „Св. Кирил и Методиј“, се претставија уште 8 групи: „Калина“, „Младост“ и „Љилџан“, сите од Љубљана, крањските групи „Извор“, „Искраемецо“ и „ДЕМ“, „КУД Мали врх Немиље - Подблицца“ од Згорња Бесница и „Преддвор“ од Преддвор. Како и обично, *Етно-фолк* фестивалот беше реализиран на највисоко организациско и техничко ниво. Програмата успешно ја водеше Сандра Симоновска. На *Етно-фолк* фестивалот присуствуваше советникот од Амбасадата на Република Македонија во Република Словенија, господинот Благојче Крстаноски.

Пред новогодишна забава со Дедо Мраз

На 28.12.2009 година во Македонскиот културен центар, Дедо Мраз ги посети најмладите Македончиња и со своите дарови ги израдува. Посетата на Дедо Мраз беше организирана од Павлина Стаменковска, а за приредбата да биде успешно реализирана придонес дадоа и другите членови на друштвото.

Верски празнувања

Рождество Христово - Божик

Божик е денот на Христовото раѓање и е втор најголем празник во христијанството, по Велигден. Годинава, Македонците кои живеат во Словенија имаа можност да присуствуваат на света богослужба по повод Бадник, на 6^{-ти} јануари и богослужба по повод Божик, на 7^{-ми} јануари. Богослужбите ги водеше свештеникот Ванчо Ѓорѓовски од Македонска Каменица.

Велигден

Велигден е најголемиот христијански празник, кој го одбележува и слави Христовото воскресение. Годинава, сите Христијани овој празник го славеа на 4^{-ти} април. Свети богослужби се одржаа во следните градови во Словенија: Љубљана, Марибор, Крањ и Јесенице.

Попладнето, во просториите на Македонскиот културен центар (МКЦ) се одржа традиционалниот Велигденски собор.

Православна нова година - Василица 2010

Дочекот на Православната нова година - Василица, годинава беше организиран во Македонскиот културен центар на 16^{-ти} јануари, со почеток во 19 часот. Присутните гости ги забавуваше ансамблот „Пет плус“ од Кочани, Македонија.

Отворени новите простории на македонската амбасада во Љубљана

Од 25^{-ти} јануари 2010 година, Амбасадата на Република Македонија во Љубљана се наоѓа на нова локација, во Рожна долина, Цеста IV/2. Амбасадата беше свечено отворена од министерот за надворешни работи на Македонија, м-р Антонио Милошоски.

На отворањето на новиот објект на Амбасадата на Република Македонија во Република Словенија, покрај македонскиот амбасадор Самоил Филипovski, присуствуваа и голем дел од дипломатскиот кор, како и политичкиот и економскиот естаблишмент во Словенија. Како претставници од нашето друштво беа

претседателот д-р Илија Димитриевски и потпретседателот Миладин Младенов. Свеченоста по повод отворањето на новата македонска амбасада беше збогатена со настап на КУД „Илинден“ од Јесенице.

Прешерново оро 2010

Како и секоја, и оваа година, во чест на словенечкиот културен празник и годишнината од смртта на д-р Франце Прешерн се одржа проектот Прешерново оро. Проектот го

одбележаа изложбата на графикот Нејч Слапар, концертот на ансамблот „Слутња полетја“ и литературната работилница, координирана од д-р Намита Субиото.

Во петокот на 5.2.2010 година во 19 часот бевме сведоци на отварањето на самостојната изложба на графикот Нејч Слапар. Роден е 1945 година во Стражишче кај Крањ. По гимназијата се насочил во графичката индустрија и како график се предал на уметноста. Долго време има посветено на уметничкото творештво. Зад себе има 50 самостојни и неколку групни изложби. Отварањето на изложбата беше придружено од концертот на ансамлот „Слутња полетја“.

На литературната работилница која ја водеше лекторот по македонски јазик на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Љубљана, д-р Намита Субиото, беа претставени македонските писатели Јовица Ивановски и Елизабета Баковска. Македонските автори беа претставени од Алја Цахаријас и Ана Дрк, студентки

на Филозофскиот факултет во Љубљана, кои нивните дела ги имаат истражувано и преведувано, во склопот на своите дипломски работи.

Проектот Прешерново оро 2010 беше завршен со кулинарична вечер и забава со играчка.

Модна ревија и забава по повод денот на жената

По повод денот на жената, 8^{-ми} март во Македонскиот културен центар беше организирана модна ревија на членовите на фолклорната група на друштвото. Секој модел се претстави во сопствена креација на облека. Организатор на модната ревија беше г-

ѓа Павлина Стаменковска. Програмата беше збогатена со настапот на младите фолклористи. На програмата на модната ревија присуствуваше и советникот од Амбасадата на Република Македонија во Република Словенија, г. Благојче Крстаноски.

Ликовна мултилатерала

Изложба на сликарот Болеслав Черу со културна програма

Проектот Ликовна мултилатерала годинава го одбележа самостојната ликовна изложба на сликарот Болеслав Черу, збогатена со настапот на музичката група КАЛЕМ. Изложбата, пред околу 40 посетители ја отвори заменик градоначалникот на МО Крањ, г-динот Игор Велов. Сликарските дела на Болеслав Черу ги поврзуваат старите искуства на ликовното изразување со новите можности. При својата работа често пати има симболичен и надреалистичен пристап. Употребува широки потези со сликарската четка, формите се

стилизирани, човечките фигури се поедноставени.

Болеслав Черу е роден 1953 година во Љубљана. Имал повеќе самостојни и неколку групни изложби во Словенија и странство. Член е на ликовниот клуб Долик од Јесенице, на Сојузот на друштва на словенечките ликовни уметници од Љубљана и член на Друштвото на ликовни уметници од Крањ.

Програмата ја збогати премиерниот настап на вокално инструменталната група КАЛЕМ.

„Z IGRO PROTI DROGI“ претставена во основните училишта во Горењска

Драмската секција при МКД „Св. Кирил и Методиј“ во април и мај се претстави со поучната претстава „Z IGRO PROTI DROGI“ (Со игра против дрогата) во неколку основни училишта во Горењска. „Z IGRO PROTI DROGI“ е поучна претстава наменета за основношколците до петто одделение. На едноставен начин на гледачите им порачува дека во животот најзначајни се пријателите, што посебно се однесува до родителите, бидејќи тие се оние чија улога во животот е да ги воспитуваат и да се грижат за децата.

Алкохолот и цигарите не се за деца. Децата нека пеат ... порачува Јелена во претставата. Нека читаат ... е

пораката на Андреј. Нека играат фудбал ... порачува Дарко. Пораките на најмладите учесници во претставата се прифатени како правилни. Учителката добро ги воспитала своите ученици. ...

Како се родила идејата за оваа претстава? Идејата се појавила на состанокот на фондацијата за зависници Винценц Дракслер, кога г-динот Фекоња предложил драмската секција при МКД „Св. Кирил и Методиј“ да направи претстава на тема зависност од дрога.

И така Благица Јорданова напишува три сцени, подоцна се допишуваат и нови. Во барањето на заинтересирани деца за играње во претставата се вложува многу енергија. Екипата на актери ја сочинуваат: Јелена, Дарко, Андреј, Ребека, Анита, Ања, Даниел, Ангела и Каролина.

**DRAMSKA SKUPINA
MAKEDONSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA
SV. CIRIL IN METOD IZ KRANJA
SE UČENCEM OSNOVNIH ŠOL NA GORENJSKEM
PREDSTAVLJA S POUČNO PREDSTAVO**

**Z IGRO
PROTI DROGI**

VLOGE:
 Učenci: Jelena Micova, Darko Nikolovski in Andrej Sarafimov
 Učiteljica: Anita Aleksova
 Mama: Anja Karafatska
 Oče: Daniel Aleksov
 Hčer: Rebeka Nikolov

Koordinator projekta: Vesna Kržovska, vodja dramskega krožka: Blagica Jordanova,
 make-up: Sonja Kržovska, kulise: Daniela Andreška in glasba: Ivica Bobolinski.

Projekt sofinancira:

**FUNDACIJA
Vincenca Drakslerja**

 Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

Екипата сама изработува кулиси. Христина Петрова црта цртеж со весели деца кој се користи како промоциски плакат. Даниела на маиците од учесниците во претставата напишува „Z igro proti drogi“. За организирање на настапи во училиштата се грижи Весна. Во април и мај имаа настапи во неколку училишта: OŠ Šenčur, OŠ F.S. Finžgarja - Lesce,

отварањето на 18^{-ТИТЕ} Мајски денови на културата, посветени на браќата Св. Кирил и Методиј.

После презентирањето на претставите во основните училишта се развиваше дебата на тема „Алкохол и цигари - не, благодарам“, во која беа вклучени учениците - учесници во претставата и учениците - гледачи. Не радуваше тоа што сите правилно размислуваа и беа искрени во своите изјави.

OŠ Simona Jenka - Kranj, OŠ Voklo, OŠ Križe, OŠ Prežihovega Voranca - Jesenice, OŠ MARIJE VERE - Kamnik, OŠ Stražišče, OŠ Frana Albrehta - Kamnik и OŠ Škofja Loka - Mesto. Свој настап имаа и во Македонскиот културен центар, на

Благодарност до софинансиерите на проектот: Fundacija Vincenca Drakslerja, г-ѓа Тања Козина и г-дин Бено Фекоња, LRF Gorenjske и CEE Trust.

Осмо редовно изборно собрание на Сојузот на македонските културни друштва во Словенија

Осмото редовно изборно собрание на Сојузот на македонските културни друштва во Словенија се одржа во просториите на Македонскиот културен центар во Крањ, на 15.5.2010 година, со почеток во 10 часот. Беа поднесени извештаи за досегашното работење на Сојузот и за финансиското работење на сојузот. За нов претседател на Сојузот на македонските културни друштва во Словенија беше избран г-динот Благоја Настески. За потпретседател беше избран г-динот Бојан Пијанманов, а за секретар на Сојузот беше избран г-динот Илија Димитриевски. За благајник на Сојузот беше избран г-динот Боре Митовски. Беа избрани и новите членови на

претседателството на Сојузот на македонските културни друштва во Словенија. Од нашето друштво за членови на претседателството на Сојузот се избрани д-р Илија Димитриевски и Игор Захаријев.

Извештај за активностите за уставното признавање на малцинствата на народите од поранешна Југославија поднесе д-р Илија Димитриевски, а извештај за одвивањето на дополнителната настава по македонски јазик во Словенија поднесе наставникот Зекирија Шаиновски.

Посебно внимание беше посветено на програмската насоченост и проектите за 2010 и 2011 година.

9^{-то} редовно изборно собрание на МКД „Св. Кирил и Методиј“ од Крањ

9^{-тото} редовно изборно собрание на МКД „Св. Кирил и Методиј“ се одржа на 22.5.2010 година во Македонскиот културен центар во Крањ. Извештај за досегашното работење на друштвото и за реализираните проекти поднесе претседателот на друштвото, д-р Илија Димитриевски. Извештај за финансиското работење и состојба поднесе Весна Кржовска. По дискусијата во врска со поднесените извештаи и разрешувањето на управните органи во друштвото, беа избрани нови управни органи. На претседателот д-р Илија Димитриевски му беше доверен уште еден мандат. За сопредседател беше избран Игор

Захаријев. За потпретседател беше избран Миладин Младенов, за секретар Даниел Атанасов, а функцијата благајник му беше доверена на Методиј Јосифовски. Новиот Управен одбор го сочинуваат: д-р Илија Димитриевски, Игор Захаријев, Миладин Младенов, Даниел Атанасов, Методиј Јосифовски, Венцо Зашев, Атанас Продански, Павлина Стаменковска, Пане Кржовски, Крсто Тасев, Методи Златков, Анче Николовски и Јагода Боболинска.

За членови на надзорниот одбор беа избрани Боро Цеков (претседател), Добре Арсовски и Весна Кржовска. За

членови на Судот на честа беа избрани Ефтим Зашев (претседател), Димитри Илиевски и Геро Стаменковски, а за

нивни заменици Гордана Николовска, Душан Симоновски и Стојка Велова.

Дел од членовите на Управниот одбор на МКД „Св. Кирил и Методиј“ Крањ

Промотивен штанд на МКД „Св. Кирил и Методиј“ Крањ

Во склопот на 10^{-ТИТЕ} Градоначалничкови трки (10. Žirapov tek), во Брдо кај Крањ се одржа и првиот саем на невладини организации. На саемот се претстави и МКД „Св. Кирил и Методиј“, со свој штанд. Преку храна, пијалок, носии и други предмети беше претставено нашето друштво, а истовремено со тоа ја промовиравме и Македонија. На саемот беа воспоставени контакти со многу поединци и друштва.

18^{ТИ} Мајски денови на македонската култура

18^{-ТИТЕ} Мајски денови на културата, посветени на сесловенските просветители, браќата Св. Кирил и Методиј, годинава се одржаа од 21^{-ВИ} до 29^{-ТИ} мај. Настани кои ги одбележаа годинашните Мајски денови беа ликовната изложба на сликарката Мира Наробе, комедијата *Умри машки* од Алдо Николај, квиз натпреварот помеѓу учениците кои посетуваат настава по македонски јазик, турнирите во мал фудбал и шах и друго.

Ликовна изложба на сликарката Мира Наробе

Мира Наробе е претставник на помладата генерација словенечки сликарки. Таа се претстави со своите карактеристични портрети во Македонскиот културен центар.

Родена е 1967 година во Сиднеј. Завршила средно училиште за обликување во Љубљана и дипломирала на одделот за ликовна уметност на Педагошкиот факултет во Љубљана. Член е на ЗДСЛУ од 1993

година. Зад себе има 16 самостојни и 21 групна изложба. Добитник е на неколку награди.

Програмата беше збогатена со настап на учениците од Музичкото училиште во Крањ.

Успешна премиера на комедијата *Умри машки* од Алдо Николај

Во Македонскиот културен центар, во склопот на Мајските денови на културата, премиерно беше прикажана претставата *Умри машки* во продукција на Триумфа и копродукција на здружението за драмска уметност Талија од Скопје. Автор на претставата е Алдо Николај, во режија на Бисера Бендевска. Претставата ги третира машко-женските односи и изобилува со траги-комични ситуации, од кои може на момент да ви запре здивот, но и на момент да се насмеете до солзи. Александар Џумковски го игра Бруно во претставата. Втората машка улога- Марио ја игра Александар Стефановски. Единствената женска

улога - Ева и е доверена на Драгана Левенска. Поради популарната проблематика што ја обработува претставата и бриљантното актерско

трио, *Умри машки* беше вистинскиот избор за претстава која ја збогати програмата на Мајските денови на културата.

Колку ја познаваме нашата татковина Република Македонија

Како дел од Мајските денови се одржа традиционалниот квиз натпревар помеѓу учениците кои посетуваат настава по македонски јазик кај наставникот Зекирија Шаиновски. Квизот „Колку ја познаваме нашата татковина Република Македонија“ е од областа на македонскиот јазик, македонската култура, историја и географија.

Квиз натпреварот беше поделен во две групи. Во првата се натпреваруваа ученици до петто одделение, во втората ученици од шесто до деветто одделение.

Кај помладите учесници, првото место го освои екипата од Козина-Хрпеље, второто екипата од Љубљана и третото

место го освои екипата од Крањ.

Кај повозрасните учесници првото место го освои екипата од Нова Горица 1, второто место го освои екипата од Љубљана-Крањ-Козина-Хрпеље и

третото место и припадна на екипата од Нова Горица 2.

На првопласираните три екипи, претседателот на Сојузот на МКД во Словенија, г-динот Благоја Настески,

претседателот на МКД „Св. Кирил и Методиј“, д-р Илија Димитриевски и советникот од Амбасадата, г-динот Благојче Крстановски им поделија пехари и благодарници.

Филмска вечер со проекција на македонски документарни краткометражни филмови

Во склопот на Мајските денови на културата, во организација на Весна Кржовска се одржа филмска вечер со

проекција на македонски документарни краткометражни филмови. Беа прикажани филмовите: The Prilep man bears, В година пак ќе дојдеме, Звукот на чеканот, Говедар камен, Дјоломари и Самовилска вода.

Турнир во мал фудбал

Како дел од 18^{-тите} Мајски денови, во недела на 23.5.2010 година започна традиционалниот турнир во мал фудбал помеѓу поканетите културно-спортски друштва во Словенија. Како и секоја година турнирот се одигра во Стражишче, на ракометното игралиште во ОУ Луцијан Сељак.

Учество зедао екипите: ЦКПШД Морача - Крањ, КД Брдо - Крањ, Аспект - Железници (МКД Вардар), МКД Охридски бисери - Нова Горица, МКД Македонија - Љубљана, МКД Св.Илија - Крањ, МКД Илинден - Јесенице и

домашната екипа МКД „Св. Кирил и Методиј“.

Осумте екипи со жреб беа поделени во две групи. Првите две места од секоја група се пласираа во полуфиналето. По полуфиналните дуели, во финалето екипата на Аспект - Железници ја совлада екипата на ЦКПШД Морача со резултат 3:1 и го освои турнирот. Во борбата за третото место се изведуваа пенали. Екипата на МКД Македонија ја совлада екипата на МКД Илинден со резултат 4:3. Трите првопласирани екипи беа наградени со пехари, кои ги обезбеди Амбасадата на Република Македонија во Република Словенија.

Се одржа и натпревар во изведување пенали. Од пријавени 50 изведувачи, првото место го освои Саша Бркиќ.

Турнирот го организираше Ивица Боболински, потпомогнат од активните членови на друштвото.

Во склопот на Мајските денови на културата се одржа и **турнир во брзо потезен шах**. Победник беше Зорко Душан. За одличната организација се погрижи Станко Атанасов, кој како учесник на турнирот го подели третото место.

Мајските денови на културата беа успешно завршени во Македонскиот културен центар во Крањ, со концерт на фолклорната група на МКД „Св. Кирил и Методиј“ и етно музичката група на МКД „Илинден“ од Јесенице.

Домаќините се претставија со ората *Егејска Македонија* и *Пирин*, додека гостите од Јесенице се претставија со ора и песни од Осоговско - Малешевскиот и Пиринскиот дел на Македонија.

На завршната програма на Мајските денови на културата присуствуваше советникот од Амбасадата на Република Македонија во Република Словенија, г-динот Благојче Крстаноски.

Потоа следеше забава со групата *Анима*.

Dr. Ilija Dimitrievski Usodna privlačnost raziskovanja

По повод долгогодишното uspešno работење и пензионiraњето на г-динот д-р Илија Димитриевски, во интернет весник на Сава д.д. беше направено интервју со него. Интервјуто, во оригинал ви го пренесуваме:

Doktor Ilija Dimitrievski je bil dolga leta duša raziskovalnega inštituta v Savi. To je bila njegova prva zaposlitev v Savi leta 1969 in leta 2010 tudi zadnja. Upokojil se je kot direktor Elastomerov. Vmes pa so dolga in zelo ustvarjalna leta.

V Slovenijo je prišel precej po naključju takoj po koncu osnovni šole. Kot osnovnošolec je sanjal, da bo zdravnik. Pa je usoda hotela drugače. V rodnem Tetovu je bil priden učenec in tedanji župan, mož njegove razredničarke, mu je obljubil, da mu bo priskrbel štipendijo. S štipendijo tekstilne tovarne je prišel v Kranj na tekstilno šolo; sam, prestrašen, sredi tujega kraja, med ljudi, ki so govorili jezik, ki ga ni razumel.

Kako se spominjate prvih dni v Kranju?

Bilo je grozno. Najhuje je bilo, ker nisem poznal jezika. In se nisem mogel sporazumevati. Prvih štirinajst dni sem razmišljal, da bi sedel na vlak in se vrnil domov. Tega nisem naredil, saj nisem želel razočarati svojih staršev, ki so morali skrbeti še za šest mlajših bratov in sester. Na Srednji tekstilni šoli sem vpisal smer kemija, kar je zaznamovalo tudi mojo nadaljnjo poklicno pot.

Pa ste vztrajali in Kranj je postal vaš dom.

Res je. V Kranju zdaj živim že petdeset let. Zaključil sem srednjo šolo in štipenditorji so mi je obljubili, da mi bodo omogočili nadaljevanje šolanja. Pa so se zadnji hip premislili in zahtevali, da pridem za nekaj časa delat, potem pa se bodo odločali o mojem nadaljnjem študiju. No, to se ni zgodilo. V Kranju sem spoznal svojo ljubezen, po drugi strani pa sem želel takoj nadaljevati študij. Odločil sem se in nadaljeval študij brez štipendije. Pri tem so me podprli moji

starši. Še danes sem hvaležen svojemu očetu, ki je dejal, da bo prodal tudi zadnjo stvar, samo da jaz doštudiram. In sem izpolnil njegovo željo in svojo obljubo. Žal ni dočakal mojega doktorata. Prej je umrl.

In kako ste prišli v Savo?

V letih, ko sem študiral na univerzi, sem ustvaril družino. Tedaj sta se rodili tudi obe hčerki Nataša in Tanja. V četrtem letniku sem se moral odločiti, kaj bo tema moje diplome. Na študiju kemije sem izbral anorgansko smer – silikatne tehnologije. V bližini Tetova je bila tovarna ferokroma Jugohrom, kjer bi se lahko zaposlil. Še vedno sem bil namreč prepričan, da se bom vrnil v Makedonijo. Pa vendar, bolj ko se je približeval zaključek študija, bilo je bilo jasno, da je bil to račun brez krčmarja. V Kranju sem ustvaril svojo družino in Kranj je postal moj dom. Seveda sem moral najti zaposlitev. Sava je bila kemijska tovarna in torej najbližja mojemu področju. V Savo sem prišel na pobudo svojega svaka, ki je poznal direktorja Standarda. Pol leta sem imel prakso, vmes sem se preusmeril iz anorganske na organsko kemijo in iz organske kemije naredil tudi diplomu. Sinteza poliakrilatnih disperzij je bil naslov naloge. Obravnaval sem torej materiale za finiiranje naravnega usnja.

Po končanem študiju na univerzi ste se zaposlili v Savi.

Da. V začetku leta 1969 se je Standard pripojil Savi. Moje prvo redno delovno mesto je bilo v razvojnem inštitutu. Moj prvi mentor je bil sedanjí predsednik Savine uprave Janez Bohorič. Razvojne raziskave so me od nekdaj privlačile. Mislil sem, da na tem področju lahko kaj pomembnega naredim. Vpisal sem se tudi na tretjo stopnjo. Magisterij sem zaključil leta 1987. Vmes je bilo veliko drugih obveznosti in študij je bil nekako v drugem planu.

In nato še doktorat. Tudi ob delu.

Res je. Po eni strani sem si želel dokazati, da sem to sposoben narediti, po drugi strani pa

sem želel pokazati pot svojim mlajšim sodelavcem. Znanje je danes največja vrednota in gonilo razvoja.

S sodelavci smo se vedno odlično razumeli. Morda tudi zato, ker sem komunikativen in vedno iščem v sočloveku tisto, kar je v njem dobrega. Rad spodbujam njihov razvoj in pomagam odpirati poti. Po naravi sem pozitivist, saj me je življenje naučilo, da maščevalnost ne pelje nikamor.

Vso svojo kariero ste v veliki meri posvečali znanosti v razvoju v industriji. Kaj bo po vašem mnenju pustilo najmočnejši pečat?

Pri mojih razvojnih raziskovalnih nalogah sem posvečal največ pozornosti materialu. Študij razvoja novih materialov je bila moja glavna skrb. Mislim, da sem ustvaril solidne temelje za nadaljnjo pot na tem področju. Zadnje desetletje spremljam predvsem razvoj nanomaterialov in nanotehnologij, ki so po mojem mnenju ključnega pomena za razvoj vseh drugih področij, tako tehnoloških in materialnih osnov opreme, instrumentarija in izdelkov. Ti bodo lažji, pametnejši, manj energetskega potratni.

V vseh teh letih je nastal kar zajetna bibliografija. Objavil sem blizu 70 izvirnih znanstvenih in strokovnih člankov.

Ali mislite, da so ustrezni pogoji, da bodo mladi izobraženi, radovedni in zagnani ljudje na tem področju lahko napredovali?

Ves čas sem si prizadeval, da bi vzpostavili take

pogoje. Bojim se, da so gospodarske razmere v zadnjih letih precej preusmeril(a)e delovanje instituta na bolj operativne in tekoče naloge. To kratkoročno pomeni reševanje trenutnega stanja, hkrati pa pomeni zaostanek na razvojnem področju. Upam, da je to le trenutno stanje, kajti dolgoročno bi bilo od tega več škode kot koristi.

Po drugi strani pa moram poudariti, da je Sava oz. Savatech eden od redkih industrijskih sistemov, ki je uspel ohraniti razvojni center. Vodstvo nas je pri tem podpiralo, laboratoriji so relativno dobro opremljeni tudi s pomočjo evropskih sredstev in so v dobri kondiciji.

Tudi z univerzo ste se povezovali.

V preteklosti je bila ta praksa mnogo bolj poudarjena, v zadnjih letih pa smo te povezave precej zožili. In to me žalosti. Nasledniki bodo morali krizo prebroditi, potem pa nadaljevati z razvojnim delom in povezovanjem z zunanjimi znanstvenimi ustanovami. Imamo kar dolgo tradicijo in prepričan sem, da se bodo tudi tako našle mnoge dobre rešitve za naše programe.

Če se z delovnega področja ozreva še na druga. Veliko stvari vas zanima, dejavni ste na mnogih področjih. Še posebej na kulturnem. Ste nekakšen kulturni ambasador makedonske kulture v Sloveniji.

Trudim se. Čeprav sem tehnično izobražen, mi kultura ni tuja. To imamo tudi v družini, saj je hčerka Tanja igralka, žena Zina je rasla v delavnici umetne obrti svojega očeta in starejša hči Nataša je zgodovinarica in sociologinja*. Z osamosvojitvijo Slovenije smo se pripadniki narodnih manjšin poskusili organizirati in predstaviti svojo nacionalno kulturo v Sloveniji. Zdaj že 18 let delujem v sklopu Makedonskega kulturnega društva sv. Ciril in Metod. – kot predsednik ali pa imam kakšno drugo organizacijsko funkcijo. Aktivno delujem v Zvezi makedonskih kulturnih društev v Sloveniji vse od njene ustanovitve leta 1992. Bil sem tudi predsednik Zveze. Organizirali smo tudi Zvezo zvez med sorodnimi manjšinskimi kulturnimi društvi, predvsem zato, da se uredi položaj in pogoji za delovanje na kulturnem področju.

Vaše društvo ima tudi zelo dobre prostorske

pogoje.

Pred šestimi leti smo se ugotovili, da se z gostovanjem ne moremo več razvijati, saj so bile najemnine za nas velik zalogaj. Priložnost za najem prostorov se je pokazala v stavbi nekdanjega Tekstilnidusa na Savski cesti 34. Bili so zapuščeni in zanemarjeni. Zavihali smo rokave in z lastnim delom uredili precej veliko dvorano in tja prenesli naše aktivnosti. V prvi vrsti je zelo aktivna folklorna skupina, ki deluje že od vsega začetka. V istih prostorih smo uredili tudi galerijo v kateri predstavljamo predvsem akademske slikarje iz Makedonije in Makedonce, ki živijo v Sloveniji. Naš center deluje tudi kot informacijski center. Imamo svojo spletno stran, izdajamo svoj časopis *Naše sonce*. Nekaj časa so v naših prostorih gostovali tudi učenci osnovnih šol pri dopolnilnem pouku makedonskega jezika, vendar je zaradi praktičnosti ta pouk spet v osnovni šoli. V našem centru so pogosta tudi gostovanja makedonskih kulturnih skupin. Na poti na gostovanja v zahodno Evropo se radi ustavijo pri nas.

Koliko aktivnih članov je v društvu?

Aktivni smo predvsem člani upravnega odbora, poleg tega so tu posamezne skupine, ki so aktivne v posameznih sekcijah (folklor, dramska sekcija). Magister Boge Dimovski je zelo aktiven pri pripravi in organizaciji likovnih razstav. Na večjih prireditvah – denimo na prednovoletnem srečanju, pa je center povsem poln. Ocenjujemo, da v Kranju in okolici živi okrog 350 Makedoncev.

Aktivni pa ste tudi v kranjskem mestnem svetu.

Moja družbena aktivnost ima dolgo zgodovino. V Savi sem delal v mladinski organizaciji in sindikatu. En mandat sem bil tudi predsednik delavskega sveta. V tistih časih je bila to pomembna funkcija – enakovredna predsedniku nadzornega odbora. V obdobju samoupravljanja sem bil predsednik občinske raziskovalne skupnosti, podpredsednik republiške skupnosti. Vključitev v delovanje občinskega sveta po letu 1990 je bilo logično nadaljevanje moje družbene dejavnosti. Sem tudi član mestnega strateškega sveta za razvoj mestne občine. V njem je župan, trije podžupani in jaz, ki zastopam mest-

ni svet v tem organu.

Kaj pa šport?

Tudi šport je ena od mojih ljubezni. Predvsem me privlačijo igre z žogo. V mladosti sem bil z ekipo Šenčurja celo v drugi republiški odbojkarški ligi. Kasneje sem se športom ukvarjal rekreativno. Po poškodbi kolen in kolkov pa sem moral šport opustiti. Pa ne povsem. Še vedno ga spremljam, če ne drugače, po televiziji.

Torej vas ne skrbi, kaj boste počeli, ko boste v pokoju.

Sploh ne. Aktiven bom na številnih področjih. Izzivov je še veliko. Tudi z znanstvenimi inštitucijami na razvojnem področju ohranjam stike. Na državni ravni sem bil vključen v razvojno komisijo, ki se ukvarja s strategijo razvoja Slovenije. Sem tudi član inženirske akademije Slovenije. To je častno priznanje za uspešno strokovno delovanje.

Na Škofjeloško cesto 6 se boste še vračali. Ali bo to Savatech ali Častni konzulat Republike Makedonije?

Ali bo oboje, zdajle težko rečem. Na častni konzulat bom zagotovo prihajal. V Savatech pa bom prišel, če me bodo potrebovali ali pa če bom videl, da lahko kaj pomagam. Savatech je moja življenjska zgodba. Kjerkoli in karkoli bom delal, bom vedno tako kot doslej ščitil interese Save.

In obeh domovin – rodne Makedonije in meni ljube druge domovine Slovenije. Petdeset let je že moja domovina, tukaj imam širok krog prijateljev in znancev, v Makedoniji pa predvsem sorodnike. Slovenska mentaliteta mi je blizu. Ko pridem v Makedonijo, sem za njih Slovenec. No, po nekaj dneh zaživim po makedonsko. Korenine so zelo močne. Pa vendar, moja prava domovina je Slovenija. Tu sem ustvaril svoj dom, tu so moji najbližji. Tu sem ustvaril pogoje zase in meni najbližje. Veselim se svojih dveh vnukinj, Alice in Gaje, ki mi polepšata sleherni dan.

Sicer pa, različnost kultur je bogastvo. To lahko potrdim na lastnem primeru.

Vera Drašak

Гостување на фолклорната група во Кључ, Босна и Херцеговина

На 15.5.2010 година, фолклорната група на МКД „Св. Кирил и Методиј“ за прв пат зеде учество на фестивалот во Кључ, каде се претставија повеќе од 20 групи од Босна и Херцеговина, Македонија, Словенија и други. Во раните утрински часови, автобусот со разиграни Македончиња тргна кон БиХ. После неколкучасовно возење пристигнавме во Кључ, каде бевме

пречекани од гостопримливите домаќини. Добивме простории и програма за фестивалот. По запознавањето со организаторите, следеше ручек во ресторанот кој го носи името на градот - Кључ. Потоа отидовме во салата на Културниот дом. Имаше голема и прекрасна бина на која вежбавме и се подготвувавме за настап, раскажува Сандра Симоновска.

Нашиот настап беше на програмата во вечерните часови. При нашето најавување бевме возбудени и полни со адреналин. Застанавме на бината, пред полна сала весела и разиграна публика. И така орото започна. Успешно се претставивме со сплетот „Егејска Македонија“.

По настапот следеше забава во дискотеката во Кључ, каде помладите и повозрасните членови на нашето

друштво се забавувавме до утринските часови, кога тргнавме кон Крањ.

Еве ги коментарите на некои од членовите на нашата фолклорна група.

Драгана Ефремова: Бидејќи времето беше лошо, мислев дека денот ќе биде здодевен и неинтерсен. Но спротивно на ова, бевме срдечно пречекани, организацијата беше извонредна, настапот беше многу успешен, иако го

одигравме на музика на ЦД. Публиката не награди со голем аплауз, домаќините како што не примија, исто и нè испратија со насмевка на лицето. Денот беше прекрасен и интересен.

Весна Кржовска: Најголем впечаток ми оставија луѓето на ова мало гратче. Сите до еден беа премногу гостопримливи и позитивни.

Христијан Стаменковски: Луѓето беа супер и се надевам дека што поскоро ќе отидеме во Босна.

Даниел Ефремов: Организацијата беше на високо ниво. Многубројната публика не испрати со голем аплауз. Настапот, иако премиерен беше многу успешен. Домаќините беа многу дружељубиви.

Катарина Герасимова: Најголем впечаток ми остави прекрасната публика.

Ангела Николовска: Ми беше преубаво. Организаторите беа прекрасни и сите беа позитивни. Публиката ме воодушеви со долготрајното аплаудирање.

Кристина Савиќ: Во Босна најубаво си поминав. Публиката беше прекрасна и по подолго време ми се случи да имам трема на почеток на настап. Сепак настапот успешно го изведовме.

Флеш вести

Во октомври 2009 година, фолклорната група на МКД „Св. Кирил и Методиј“ гостуваше во Кочани на етно фестивалот **Денови на оризот 2009**.

На 24^{ти} јануари во Македонскиот културен центар гостуваше **Фолклорната група од Кочани**.

Опширна информација за актуелните состојби со преминување на државната граница од страна на македонските граѓани кои времено престојуваат, живеат и работат во странство е испратена од Амбасадата на Република Македонија во Република Словенија и се наоѓа на следната адреса:

<http://www.mkd-kim.si/info>

На заклучната приредба на Мајските денови на културата гостуваа и пожарникари од Кочани, кои пренесоа срдечни поздрави и практичен подарок - гајда за претседателот на друштвото, д-р Илија Димитриевски од градоначалникот на Кочани, г-динот Ратко Димитровски. Посетата на пожарникарите од Кочани беше како резултат на меѓуопштинската противпожарна соработка помеѓу Крањ и Кочани.

Македонски рецепти

И во овој број на весникот „Наше сонце“ ви претставуваме рецепти на македонски специјалитети.

Тавче-гравче

Тавче-гравче е традиционален македонски специјалитет, кој се подготвува од свеж македонски грав. Се наоѓа на менито речиси во сите македонски ресторани. Се сервира во стари македонски земјени чинии.

Основни состојки при подготвувањето на ова јадење се: грав, кромид, масло, сува црвена пиперка, морков, црвен и црн бибер, сол и магдонос.

Начин на приготвување

Гравот откако добро ќе се исчисти, се потопува во ладна вода, да одлежи најмалку три часа (по традиција се остава преку ноќ) за да омекне, потоа се мие и се вари во лонец. По првото вриење водата се истура, затоа што има гасови и се става нова вода. Во втората вода се додава кромид, морков, лаворов лист и црн бибер во зрно. Во посебно тавче се запржува кромид заедно со црвен бибер. Сувата пиперка може да се запржи во истото тавче со кромидот и црвениот бибер, или посебно. Сувата пиперка е таа што му го дава карактеристичниот вкус на македонското тавче-гравче. После 90-тина минути колку што му се потребни на гравот да се свари му се додава запржениот кромид и пиперката и добро се промешува. Содржината се става во земјен сад и се пече на температура околу 220 степени, сè додека не се запече одозгора. Во варењето треба да се внимава да нема ниту премногу, ниту премалку вода.

При печењето да се внимава, гравот да не биде премногу сув.

Земјената тава покрај што му дава препознатлив традиционален изглед на јадењето, ја чува топлината со часови.

Освен сам тавче-гравчето често се подготвува во комбинација со некои јадења од месо, како плескавици, сланина, суво месо, ребра и слично.

Треба да се внимава на количината која ќе се изеде бидејќи гравот спаѓа во покалоричните јадења и содржи помеѓу 330 и 350 калории во 100 грама на чист грав.

Препознатливиот изглед на традиционалното македонско тавче-гравче. Кој не пробал не знае!

Гравот во Македонија успева во повеќе места, но посебно е познат и прочуен тетовскиот грав,

Тавче-гравчето е можеби најпознатиот специјалитет и гордост на македонската национална кујна. Речиси и не постои гостин кој претстојувал во Македонија, а не го вкусил овој извонреден деликатес.

Адреса:

Савска цеста бр.34
4000, Крањ
Словенија

Телефони:

+386 (0)4 2369 588
+386 (0)4 2369 589
+ 386 (0)41 258 098

Интернет страни:

www.mkd-kim.si
www.mkc-kranj.si

E-mail:

mkd.kranj@gmail.com

Projekt "Informacijski center - Naše sonce" je sofinanciral Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije

Спонзори и донатори

Спонзори:

Iskratel d.o.o.
Avtoprevozníštvo Rade Stoilov s.p.
Savatech d.o.o.
Zebra d.o.o. Kranj
Maktrans d.o.o. Ljubljana
Novateks d.o.o. Ljubljana
Vinojug d.o.o. Šenčur
Avto šola Expert s.p. Kranj

Донатори:

Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije
Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije
Mestna občina Kranj
Tabakum import export d.o.o.
Sava d.d.
Амбасада на Република Македонија во Република
Словенија